

ULUSLARARASI SOSYAL ARAŞTIRMALAR DERGİSİ THE JOURNAL OF INTERNATIONAL SOCIAL RESEARCH

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi/The Journal of International Social Research
Cilt: 15 Sayı: 85 Şubat 2022 & Volume: 15 Issue: 85 February 2022

Received: Feb 01, 2022, Manuscript No. jisr-22-52570; Editor assigned: Feb 03, 2022, Pre QC
No. jisr-22-52570(PQ); Reviewed: Feb 17, 2022, QC No. jisr-22-52570; Revised: Feb 21, 2022,
Manuscript No. jisr-22-52570(R); Published: Feb 28, 2022, DOI: 10.17719/jisr.2022.52570
www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

ÜNİVERSİTE MEMNUNİYETİ VE YAŞAM DOYUMU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN SCHOOL SATISFACTION AND LIFE SATISFACTION

Yavuz Ercan GÜL*

Öz

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin okul memnuniyetleri ile yaşam doyum düzeylerinin araştırılması amaçlanmıştır. okul memnuniyeti öğrencilerin okulları için yapmış oldukları genel bir değerlendirmeyi ifade ederken, aynı zamanda üniversitelerinden ne derece memnun olduklarını göstermektedir. Yaşam doyumunu ise bireyin bütün yaşamından hangi derecede memnun olduğunu olumlu veya olumsuz değerlendirmesidir. Çalışmanın katılımcıları 176 üniversite öğrencisinden oluşmuştur. Çalışma nicel yaklaşım kapsamında ilişkisel tarama yöntemine dayalı olarak yürütülmüştür. Araştırma sonucunda öğrencilerin üniversitelerinden memnun oldukları, buna karşın yaşamlarını orta düzeyde memnun olarak değerlendirdikleri görülmüştür. Okul memnuniyeti ve yaşam doyumunu arasında yüksek düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki söz konusudur. Diğer bir deyişle, öğrencilerin yaşam doyumları arttıkça üniversite memnuniyetlerinde de artış olmaktadır. Araştırmada ulaşılan diğer bir sonuç yaşam doyumunun okul memnuniyetinin önemli bir yordayıcısı olduğu yönündedir. Ayrıca öğrencilerin okul memnuniyetlerinin yaş değişkenine göre anlamlı farklılaştığı, sınıf ve cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı belirlenmiştir. Yaşam doyumunun ise, yaş, sınıf ve cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Memnuniyeti, Yaşam Doyumu, Eğitim, Üniversite, Öğrenci.

Abstract

In this study, it was aimed to investigate the school satisfaction and life satisfaction levels of university students. While school satisfaction expresses a general evaluation of students for their school, it also shows how satisfied they are with their university. Life satisfaction, on the other hand, is the positive or negative evaluation of the degree to which an individual is satisfied with his or her whole life. The participants of the study consisted of 176 university students. The study was carried out based on the relational screening method within the scope of the quantitative approach. As a result of the research, it was seen that the students were satisfied with their university, but they evaluated their lives as moderately satisfied. There is a highly positive and significant relationship between school satisfaction and life satisfaction. In other words, as students' life satisfaction increases, their university satisfaction also increases. Another result of the research is that life satisfaction is an important predictor of school satisfaction. In addition, it was determined that the school satisfaction of the students differed significantly according to the age variable, and there was no significant difference according to the class and gender variable. It was concluded that life satisfaction did not differ according to age, class and gender.

Keywords: School satisfaction, Life satisfaction, Education, University, Student.

*Ph.D. Kyrgyzstan Turkey Manas University.

1. GİRİŞ

Memnuniyet kelimesi birden fazla anlamı içerisinde taşıyan bir kavramdır. Ekonomi, psikoloji, sosyoloji, din gibi disiplinlerde yaygın olarak kullanılmaktadır. Farklı kültürel özelliklerde farklı kullanım alanına sahip olan memnuniyet, daha çok öznel olarak kullanılmaktadır. Çünkü bireyin memnuniyetini, içerisinde yetiştiği toplumun inanç ve değerleri belirlemektedir (Sirgy, 2012). Dolayısıyla birey veya toplumun memnuniyetini oluşturan yapının içerisinde, etnik köken ve sosyal sınıf gibi birbiriyle ilişkili birçok faktör yer almaktadır (Bilton, et al 2002). Memnuniyet kavramı bireyin olmasını istediği bir şeyin olması durumunda duyduğu hissi (Oxford Advanced Learner's Dictionary) veya hoş giden bir şeyi, bir ihtiyacın yerine getirilmesini ve ikna olmayı (Longman Dictionary of Contemporary English, 1981) ifade etmektedir. Diğer bir deyişle, memnuniyet ihtiyaçların, arzuların, isteklerin yerine getirilmesinden kaynaklanan hazdır (Rai, 2013).

Okul memnuniyeti ve yaşam doyumunu öğrencilerin öğrenim gördükleri okuldan ne derece hoşnut olduklarının yanı sıra yaşamdan da almış oldukları memnuniyeti ifade etmektedir. Öğrencilerin okul memnuniyetlerinin doğrudan belirleyicisi ise okul ortamıdır. Okul ortamı denildiğinde okul iklimi, akademisyenlerin mesleki bilgi düzeyi, okulun fiziki imkanları, yurt imkânı, burs olanakları gibi birçok unsur akla gelmektedir (Rowan, et al., 1997; Şahin vd., 2017). Okul memnuniyeti öğrencilerin okul algısında önemli bir yere sahiptir. Çünkü, öğrencilerin okulda geçirdikleri vakitten zevk almaları okul algılarına da olumlu etki etmektedir. Öğrencilerin memnuniyeti dendiğinde akla öğrencilerin içinde bulunduğu mutluluk hali, okul ve okul içindeki olan derslere, programlara ve yaşamına olan ilgisi akla gelmektedir. Okul öğrenciler için yalnızca derslerin yapıldığı ve akademik gelişimlerine katkı yapan bir yer değil, aynı zamanda sportif, sosyal, kültürel vs. faaliyetleri ile de kaliteli zamanın geçirildiği bir yerdir. Ayrıca okuldaki derslerin ilgi çekiciliği, sayısı, eğitim programına uygun olması, ders materyallerinin zenginliği vs. öğrencilerin okuldaki memnuniyetine olumlu şekilde etki ettiği düşünülebilir (Epstein ve McPatland 1976).

Üniversite yaşamı boyunca öğrenciler sınıf arkadaşlarından, yurt arkadaşlarından, akademik personelden, idari personele kadar birçok kişiyle iletişim halindedirler. Öğrencilerin iletişim kurdukları üniversite personeli içerisinde akademisyenler büyük önem taşımaktadırlar. Bu nedenle akademisyenlerin; dersi işleyişi, mesleki yeterliliği, öğrencilere tutumu, adil davranışları da öğrencinin okul memnuniyetine etki eden faktörler arasında yer almaktadır. (Kayadibi, 2012; Uca, 2015).

Yaşam doyumunu Pozitif Psikoloji içerisinde kendisine yer bulmuş ve gün geçtikçe birçok araştırmaya konu olan bir kavramdır. Yaşam doyumunu bir kişinin hayatından memnun olması, içinde bulunduğu yaşam koşullarını benimsemesi ve kabullenmesi veya insanın tüm ihtiyaçlarının yerine getirilmesidir (Korkmaz, vd., 2015). İlk olarak Neugarten tarafından ortaya atılan bu kavram insanların belli bir duruma veya olaya değil genel olarak tüm yaşama bakış açısıdır (Avşaroğlu vd., 2005:118). Başka bir deyişle, yaşam doyumunu insanın mutluluğunu sağlayan bütün unsurları; zevki, neşeyi, mutluluğu vs. ifade eder (Yetim, 2001). İnsanın bakış açısı, hayatını mükemmel mi değil mi olarak değerlendirmesi, bugüne kadar yaşantısının ideallerine ne derece yakın olduğu veya yaşamından istediği şeylere sahip olup olmadığı yaşam doyumunu kavramına ışık tutmaktadır (Jaber & Robert, 1983). Bu kavram, aynı zamanda insanların tekrar bu hayata gelecek olma ihtimallerine karşın neleri değiştirip değiştirmeyeceği hayatlarından ne derecede memnun olup olmadıkları hakkında da fikir vermektedir. (Özer & Karabulut, 2003).

Okul memnuniyeti, yaşam kalitesinin önemli bir yönüdür. Bu sebeple öğrencilerin okul memnuniyetini değerlendirmek yaşam doyumunu da anlamının önemli bir parçasıdır. (Diener, E, vd.) Yaşamından memnun olan insanlar yaşamın içindeki diğer koşullardan da memnun olduğu söylenebilir. Bu bağlamda yüksek öğretim kurumlarındaki öğrenci memnuniyeti ve yaşam doyumunu birbirinden farklı ama bir o kadar da aynı olan inceleme şekli olarak ortaya çıkmaktadır.

Öğrencilerin akademik yaşantılarına ilişkin doyumlarının artması sonucunda yaşam doyumlarının da artması beklenir. Çünkü öğrencilerin yaşam kalitelerinin ve doyumlarının artırılması eğitimde önemli bir amaç olarak görülmektedir (Chow, 2005; Gündoğar, 2007). İyi eğitimciler öğrencilerin yaşam beklentilerini artırmaya çalışırken, aynı zamanda mevcut yaşam doyumlarını da yükseltmeye çalışırlar (OECD Report, 2017). Yalnızca ruh sağlığı ve problemleriyle ilgilenen çalışma ve yaklaşımlar bireyin yaşamının kalitesini artırmaya veya gelişimini sağlamaya dönük koşulların oluşturulmasına yeterince dikkat etmeyebilir. Diğer bir deyişle, öğrencilerin okul ve yaşam memnuniyetsizliği sonucunda sergiledikleri olumsuz davranışları araştırmak yerine öğrencilerin yaşamlarından ve okullarından daha fazla memnun olmalarını sağlamak öğrencilerin psikolojik, sosyal ve bilişsel gelişimine daha fazla katkı sağlayabilir (Huebner ve Hills, 2013). Bu çerçevede

yaşam doyumu yüksek olan öğrencilerin okul memnuniyetlerinin de yüksek veya düşük olması ilişkisi kurulabilir. Bundan dolayı eğitimin amaçlarına ulaşmasında okul memnuniyeti ve yaşam doyumu arasındaki ilişkinin belirlenmesi gerekmektedir. Buradan hareketle başlanan bu çalışmada üniversite öğrencilerinin okul memnuniyeti ve yaşam doyum düzeyleri nedir? Sorusu temel problem olarak ele alınmıştır. Ayrıca çalışmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

- Üniversite öğrencilerinin okul memnuniyeti ve yaşam doyum düzeyleri nedir?
- Okul memnuniyeti ve yaşam doyumu arasındaki ilişki düzeyi nasıldır?
- Yaşam doyumu okul memnuniyetini yordamakta mıdır?
- Üniversite öğrencilerinin okul memnuniyeti ve yaşam doyum düzeyleri; yaş, cinsiyet ve sınıf değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

2. YÖNTEM

Bu bölümde çalışmanın evren ve örnekleme, modeli, veri toplama araçları ve verilerin toplanması aşamalarına yer verilmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın verileri 2021-2022 eğitim öğretim yılında Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi'nde öğrenim gören üniversite öğrencilerinden toplanmıştır. Araştırmanın örnekleminin belirlenmesinde basit tesadüfi örnekleme tekniğinden yararlanılmıştır. Basit tesadüfi örnekleme gruptaki herkesin araştırmaya eşit katılım şansına sahip olduğu örneklem alma tekniğidir (Akarsu, 2015).

Faktör	Değişken	f	%	Okul memnuniyeti ortalama	Yaşam doyumu ortalama
Cinsiyet	Kadın	122	68.5	3.88	3.43
	Erkek	56	30.3	3.71	3.31
Yaş	18-19	33	18.5	3.87	3.58
	20-21	80	44.9	3.89	3.36
	22-23	47	26.4	3.92	3.47
	24+	17	9.6	3.17	2.95
Sınıf	1	35	19.7	3.59	3.12
	2	59	33.1	3.93	3.44
	3	27	15.3	3.86	3.50
	4	56	31.4	3.85	3.46

Tablo 1. Araştırma Örneklemine İlişkin Betimsel İstatistikler.

Araştırma Modeli

Bu çalışma Nicel yaklaşıma dayalı olarak ilişkisel tarama yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu tür çalışmalarda veriler, iki veya daha fazla değişken arasındaki nedensel ilişkiyi araştırmak için araştırmacı tarafından toplanır (Cohen, 1968). Nedensellikten çok açıklayıcı özellik taşıyan araştırmada bir değişkenin diğer değişken üzerindeki etkisine bakılmıştır. Çünkü, değişkenlerden birisindeki dalgalanma, başka bir değişkendeki benzer dalgalanmayı güvenilir bir şekilde tahmin ettiğinde, bunun genellikle birindeki değişikliklerin diğerindeki değişikliğe neden olduğu anlamı akla gelmektedir (Zaid, 2015).

Veri Toplama Araçları

Çalışmanın verilerinin toplanmasında Okul Memnuniyet Ölçeği, Yaşam Doyum Ölçeği ve demografik bilgi formundan yararlanılmıştır. Okul memnuniyet ölçeği Kayıkcı ve Sayın (2010) tarafından geliştirilmiştir. Toplamda tek boyut ve 42 maddeden oluşan ölçeğin toplam açıklanan varyansı %60.42 olarak belirlenirken iç tutarlık katsayısı ise .96 olarak hesaplanmıştır. Çalışmada kullanılan diğer bir ölçek olan yaşam doyum ölçeği

Ed Diener ve arkadaşları (1985) tarafından geliştirilmiş, Dağlı ve Baysal (2016) tarafından Türk kültürüne uyarlanmıştır. Toplamda tek boyut ve 5 maddeden oluşan ölçeğin iç tutarlık kat sayısı .88 olarak hesaplanırken test- tekrar test güvenilirliği .97 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veriler SPSS 23 programı kullanılarak test edilmiştir. Öncelikle parametrik veya parametrik olmayan testlerden hangisinin kullanılacağına karar vermek için verilerin normal dağılım şartını yerine getirip getirmediğine bakılmıştır. Çünkü, parametrik testler bir popülasyonun parametreleri hakkında varsayımlarda bulunurken, parametrik olmayan test türleri ise bu tür varsayımlarda bulunmaz veya az bulunur (Zaid, 2015). Bunun için Shapiro-Wilk testi sonucu dikkate alınmıştır. Test sonucunda verilerin normal dağılım şartını yerine getirdiği anlaşılmıştır ($p \leq 0.05$). ikili ilişkilerin belirlenmesinde Pearson Momentler Çarpımı testi, farklılıkların belirlenmesinde Bağımsız Örneklem t-testi ve değişkenler arasındaki etkinin belirlenmesinde ise Basit Doğrusal Regresyon analizinden yararlanılmıştır.

3. BULGULAR

1. Üniversite öğrencilerinin okul memnuniyeti ve yaşam doyum düzeylerine ilişkin bulgular

Değişkenler	Aralık Değer		N	X	Ss
Okul Memnuniyeti	Hiç memnun değilim	(1) 1.00-1.80	177	3.83	.111
	Memnun değilim	(2) 1.81-2.60			
	Orta derecede memnunum	(3) 2.61-3.40			
	Memnunum	(4) 3.41-4.20			
	Çok memnunum	(5) 4.21-5.00			
Yaşam Doyumu	Hiç katılmıyorum	(1) 1.00-1.80	177	3.40	.108
	Çok az katılıyorum	(2) 1.81-2.60			
	Orta düzeyde katılıyorum	(3) 2.61-3.40			
	Büyük oranda katılıyorum	(4) 3.41-4.20			
	Tamamen katılıyorum	(5) 4.21-5.00			

Tablo 2. Okul Memnuniyeti ve Yaşam Doyumuna İlişkin Betimsel Veriler.

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı gibi üniversite öğrencilerinin üniversitelerinden memnuniyet düzeyleri 3.83 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ölçeğin değerlendirme aralıkları dikkate alındığında *memnunum* seçeneğine denk geldiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla üniversite öğrencilerinin üniversitelerinden memnun oldukları belirlenmiştir. Yaşam doyumunu ortalaması ise 3.40 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ölçeğin değerlendirme kriterlerindeki aralık değerlerden *orta düzeyde katılıyorum* seçeneğine denk gelirken, öğrencilerin yaşamlarından orta derecede memnun olduklarını ifade etmektedir.

2. Okul memnuniyeti ve yaşam doyumu arasındaki ilişki düzeyine ilişkin bulgular

		Okul memnuniyeti	Yaşam doyumu
Okul memnuniyeti	r	1	.526**
	p		.00
	n	177	177
Yaşam doyumu	r	.526**	1
	p	.00	
	n	177	177

** 0.01 düzeyinde anlamlı

Tablo 3. Okul Memnuniyeti ve Yaşam Doyumu Arasındaki İlişki Durumu.

Tablo 3'te üniversite öğrencilerinin okul memnuniyetleri ile yaşam doyumları arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Test sonucunda okul memnuniyeti ile yaşam doyumu arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir ($r = .526$, $p \leq 0.01$). Diğer bir deyişle, üniversite öğrencilerinin okullarından memnuniyet düzeyleri arttıkça yaşam doyum düzeylerinde de bir artış meydana gelmektedir.

3. Yaşam doyumunun okul memnuniyetini yordama durumuna ilişkin bulgular

Değişken	Ss	B	T	R	R ²	F	p
Okul memnuniyeti	.17	2.45	14.12	.526	.276	66.80	.00

Tablo 4. Yaşam doyumunun okul memnuniyetini yordama durumuna ilişkin test sonuçları.

Yukarıdaki tabloda yaşam doyumunun okul memnuniyetini yordayıp yordamadığına bakılmıştır. Bunun için yapılan Basit Doğrusal Regresyon analizi sonucunda yaşam doyumunu okul memnuniyetinin %27.6'sını açıkladığı anlaşılmıştır ($p \leq 0.01$). Diğer bir deyişle yaşam doyumundaki artış pozitif ve anlamlı bir şekilde okul memnuniyetini etkilemektedir.

4. Üniversite öğrencilerinin okul memnuniyeti ve yaşam doyum düzeylerinin yaş değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin bulgular

Faktör	Varyans kaynağı	Sd	Kareler toplamı	Kareler ortalaması	F	Levene	P	Fark
Okul memnuniyeti	Gruplar arası	3	8.29	2.76	6.51	.00	.00	18-19 ile 24+ 20-21 ile 24+ 22-23 ile 24+
	Gruplar içi	173	73.43	.42				
	genel	176	81.72					
Yaşam doyumu	Gruplar arası	3	4.86	1.62	2.11	.06	.10	-
	Gruplar içi	173	132.90	.77				
	genel	176	137.75					

Tablo 5. Okul Memnuniyeti ve Yaşam Doyumu Skorlarının Yaş Değişkenine Göre Farklılaşma Durumları.

Tablo 5'te üniversite öğrencilerinin okul memnuniyetleri ile yaşam doyumlarının yaş değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin yapılan Anova testi sonuçları yer almaktadır. Tablodan da anlaşılacağı üzere okul memnuniyeti düzeylerinin yaş değişkenine göre farklılaştığı belirlenmiştir ($p \leq 0.05$). Farklılaşmanın hangi yaş gruplarında olduğunu bulmak üzere Post-hoc testlerinden Scheffe testi sonuçlarına bakılmıştır. Buna göre 18-19 yaş grubu ile 24 ve üzeri yaş grubu, 20-21 yaş grubu ile 24 ve üzeri yaş grubu ve 22-23 yaş grubu ile 24 ve üzeri yaş grubu arasında anlamlı bir farklılığın olduğu belirlenmiştir. Diğer bir deyişle 24 ve üzeri yaştaki

öğrencilerin okul memnuniyetleri diğer yaş gruplarından daha düşüktür. Üniversite öğrencilerinin yaşam doyumlarında ise yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılaşmaya rastlanmamıştır ($p \geq 0.05$).

5. Üniversite öğrencilerinin okul memnuniyeti ve yaşam doyum düzeylerinin sınıf değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin bulgular

Faktör	Varyans kaynağı	Sd	Kareler toplamı	Kareler ortalaması	F	Levene	p	Fark
Okul memnuniyeti	Gruplar arası	4	9.25	2.31	5.49	.00	.13	-
	Gruplar içi	172	72.47	.42				
	genel	176	81.72					
Yaşam doyumu	Gruplar arası	4	4.71	1.18	1.52	.37	.25	-
	Gruplar içi	172	133.04	.77				
	genel	176	137.76					

Tablo 6. Okul Memnuniyeti ve Yaşam Doyumu Skorlarının Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumları.

Tablo 6'da üniversite öğrencilerinin okul memnuniyetleri ile yaşam doyumlarının sınıf değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin varyans analizi sonuçları yer almaktadır. Bu sonuca göre üniversite öğrencilerinin okul memnuniyetlerinin ve yaşam doyumlarının sınıf değişkenine göre istatistiki açıdan farklılaşmadığı belirlenmiştir ($p \geq 0.05$).

6. Üniversite öğrencilerinin okul memnuniyeti ve yaşam doyum düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin bulgular

Faktör	cinsiyet	n	X	Ss	t	p
Okul memnuniyeti	Kadın	122	3.88	.06	1.53	.13
	Erkek	54	3.71	.08		
Yaşam doyumu	Kadın	122	3.43	.07	.82	.41
	Erkek	54	3.31	.12		

Tablo 7. Okul Memnuniyeti ve Yaşam Doyumu Skorlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumları.

Tablo 7'de üniversite öğrencilerinin okul memnuniyetleri ile yaşam doyumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşma sonuçları yer almaktadır. Yapılan bağımsız örneklem t-testi sonucunda okul memnuniyeti ve yaşam doyumunun cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($p \geq 0.05$). Diğer bir deyişle kadın ve erkek öğrencilerin okul memnuniyetleri ile yaşam doyumları arasındaki fark istatistiki açıdan anlamlı değildir.

4. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmada üniversite öğrencilerinin okul memnuniyetleri ile yaşam doyum düzeyleri araştırılmıştır. Üniversite öğrencilerinin üniversitede yaşamış oldukları olumlu ve olumsuz deneyimlerin yaşam doyumlarına da olumlu veya olumsuz etki edeceği (Benbenishty ve Astor 2005; Turner, et al., 2014) düşüncesi çalışmanın ortaya çıkmasını sağlamıştır. Öncelikle araştırmada üniversite öğrencilerinin okul memnuniyet düzeyleri ile yaşam doyum düzeylerine bakılmıştır. Öğrencilerin üniversitelerinden ve yaşamlarından memnun oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ancak okul memnuniyeti skorları yaşam doyumuna göre biraz daha yüksek olarak belirlenmiştir.

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin yaşam doyumlarının üniversite memnuniyetlerini yordadığı varsayımından yola çıkılmıştır. Çünkü yaşam doyumunu bireyin bütün yaşamını bütünsel olarak değerlendirirken, aynı zamanda bireyin özel yaşamına ait; aile, iş yeri, okul, başarı gibi alanlarıyla da ilişkide olduğu düşünülmektedir (Huebner, et al., 2004; Lyubomirsky, et al., 2005; State & Kern, 2017). Özellikle okul memnuniyeti ve yaşam doyumunu arasında birçok araştırmacı (MacDonald, et al., 2005; Proctor, Linley ve Maltby, 2009; Varela, et al., 2016) anlamlı bir ilişkinin olduğunu düşünmektedir. Bu araştırmada ise literatüre uygun olarak okul memnuniyeti ve yaşam doyumunu arasında yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. İki değişken arasındaki anlamlı ilişkiden hareketle çalışmada yaşam doyumunun okul memnuniyetinin ne kadarını açıklayabildiği test edilmiştir. Test sonucunda yaşam doyumunun okul memnuniyetinin önemli bir yordayıcısı olduğu belirlenmiştir. Suldo ve arkadaşları (2008) çalışmalarında okul doyumunun yaşam doyumunu yordadığı sonucuna ulaşmıştır. Genel olarak bakıldığında birbiriyle yüksek korelasyon gösteren bu iki değişkenin birbirinin güçlü bir yordayıcısı oldukları sonucuna varılmaktadır. Dolayısıyla okul memnuniyeti ve yaşam doyumunu birbirlerine olumlu katkı sağlamaktadırlar (Valois ve ark. 2001, 2006).

Üniversite öğrencilerinin yaş ve sınıf değişkenlerine göre okul memnuniyeti ve yaşam doyum düzeylerindeki farklılaşmaya bakılmıştır. Yaş değişkenine göre okul memnuniyeti düzeylerinde ileri yaşlarda büyük düşüş yaşandığı belirlenirken, yaşam doyumlarında anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı anlaşılmıştır. Araştırmanın diğer önemli bir sonucu da öğrencilerin okul memnuniyetlerinin sınıf ve yaş arttıkça artarken bu skor yaşları 24 ve üzeri olan grupta hızlı bir şekilde düşmesi olmuştur. Özellikle birinci sınıf öğrencilerinin okul memnuniyeti skorlarının düşük olmasında yaşanan pandemi nedeniyle uzaktan eğitime geçilmesinin etkisi olduğu düşünülebilir. Goldbeck ve arkadaşları (2007) çalışmalarında yaşa bağlı olarak yaşam doyumunun düştüğü sonucuna ulaşmışlardır. Bu konuda yapılan başka çalışmalarda (Eccles, Lord ve Roeser 1996; Eccles 2004; Gül ve Alimbekov, 2020) okul memnuniyetinin yaş ve sınıfa bağlı olarak düştüğü belirlenmiştir.

Araştırmada elde edilen diğer önemli bir bulgu da üniversite öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre okul memnuniyeti ile yaşam doyumlarının farklılaşmamasıdır. Cinsiyet değişkenine göre istatistiki açıdan anlamlı bir fark oluşmamışsa da kadın öğrencilerin hem okul memnuniyetleri hem de yaşam doyumları erkek öğrencilerden yüksek olduğu görülmüştür. Gül ve Alimbekov (2018) da öğretmen adaylarından oluşan örneklem grubu ile yapmış oldukları çalışmada yaşam doyumunu skorunda cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılaşmaya rastlamamışlardır. Literatürde yer alan başka çalışmalarda da (Avşaroğlu vd., 2005, Şahin, 2011, Kıvılcım, 2014) benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Bunun önemli nedenleri arasında özellikle fiziki şartların iyileşmesiyle ilişkili olan yaşam doyumunun cinsiyet farketmeden herkes için genel bir durum olduğu söylenebilir. Bu nedenle anlamlı bir farklılaşmanın olmaması beklenmektedir.

KAYNAKÇA

Akarsu, B (2015) [Hipotezlerin, Değişkenlerin ve Örneklem Belirlenmesi. Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri içinde, 2.](#) Baskı, Mustafa Metin (Ed.), Pegem Akademi.

[Indexed at](#), [Google Scholar](#)

Avşaroğlu S, Deniz M. E, ve Kahraman A (2005) [Teknik Öğretmenlerde Yaşam Doyumu İş Doyumu ve Mesleki Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi](#). *S.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14, 115-129.

[Indexed at](#), [Google Scholar](#)

Benbenishty R, Astor R.A (2005) [School violence in context: Culture, neighborhood, family, school, and gender](#). New York: Oxford University Press.

[Indexed at](#), [Google Scholar](#), [Cross Ref](#)

Bilton T, Bonnett K., Pin J. LT, Skinner D. S, Webster A (2002) [Introductory Sociology 4th Edition](#). Palgrave Macmillan Publisher.

[Indexed at](#), [Google Scholar](#)

Chow H.P.H (2005) [Life satisfaction among university students in a Canadian prairie city: a multivariate analysis](#). *Soc Indic Res.*, 70, 139-150.

[Indexed at](#), [Google Scholar](#), [Cross Ref](#)

Cohen, J (1968) [Multiple regression as a general dataanalytic system](#). *Psychological Bulletin*, 70, 426 – 443.

[Indexed at](#), [Google Scholar](#), [Cross Ref](#)

Dağlı A, Baysal N (2016) [Yaşam Doyumu Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması, geçerlik ve güvenilirlik çalışması](#). *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(59), 1250-1262, Doi: 10.17755/esosder.75955.

[Indexed at](#), [Google Scholar](#), [Cross Ref](#)